

N A U K A

Biuletyn Komisji Porozumiewawczej Nauki przy MWA Kraków

SOLIDARNOŚĆ

NR 6

26.11.1980.

ZWIĄZKI BRANŻOWE A SOLIDARNOŚĆ

W kraju trwa osobliwy kontredans. Ruch "Solidarności" krzepnie, w większości zakładów przystąpiono do wyborów, MKZ-ty przeobrażają swą strukturę organizacyjną, dostosowując ją do potrzeb potężniejącego ruchu. Jednocześnie duża aktywność wykazują działacze związków branżowych, napotykając ze strony rządu na poparcie znacznie przekraczające ich znaczenie, niekiedy z wyraźną szkodą dla interesu społecznego. Tak więc ministerstwo komunikacji podpisało porozumienie ze swym związkiem branżowym, uchylające w pewnej mierze zawarte wcześniej we Wrocławiu porozumienie z "Solidarnością". W efekcie mamy strajk kolejki dojazdowej w Trójmieście i w Warszawie, z możliwością jego rozszerzenia.

Ostatnio prasa doniosła o podpisaniu przez ZG ZNP porozumienia z min. Górskim. Główne jego punkty to: dodatek drożyzniowy oraz ustalenie harmonogramu prac nad ustawami o szkolnictwie wyższym, o instytutach resortowych i innych przepisach.

Do znużenia powielana jest ta sama taktyka, mimo że niesposób nie przewidywać jej następstw. Nastąpił protest gdańskiego zespołu OKPN "Solidarność" i w rezultacie dziennik TV dnia 25.11. o godz. 23 podał sprostowanie, że prezes Łopata podpisał wcześniej zawarte porozumienie między Z "Solidarnością", a ministrem Górskim i wiceministrami pięciu innych resortów.

Gwoli ścisłości dodać należy, że ZG ZNP ustalił szereg punktów dot. szkół wyższych, które nie były negocjowane przez OKPN: tygodniowy okres rozliczeń pensum dydaktycznego, przedłużenie stypendium doktorskiego o 6 miesięcy w wypadku urodzenia dziecka, ustalenie funduszu premiowego dla pracowników nie będących nauczycielami akademickimi na wysokości 20% wynagrodzenia podstawowego oraz przyjęcie, że zajęcia dydaktyczne na studiach dla pracujących w wolne soboty traktowane będą tak, jak zajęcia prowadzone w niedzielę.

Granica pomiędzy informacją ścisłą, a tendencyjną jest ważnym kryterium intencji rządu i na podstawowe znaczenie dla trwałości przemian społecznych, a zatem i całego państwa, o którym wszyscy zainteresowani namyślnie rozprawiają. Na więc w szczególności takie znaczenia także i dla przyszłości rządu tego kraju.

Co się tyczy reformy Nauki, to OKPN przyjęła, że nie jesteśmy w stanie przystąpić do negocjacji w sprawach szczegółowych bez dokonania szerokiej konsultacji społecznej. Stąd "Solidarność" ustaliła jedynie tryb prac nad autonomią, podany w porozumieniu zawartym w 5. numerze biuletynu "N-S". Aktualnie trwają prace w regionach nad syntezą postulatów pracowników.

W Krakowie zakończone zostaną w ramach środowiskowego zespołu postulato-
wego do końca listopada. Jednocześnie przedstawiciele środowiska, delego-
wani przez UKZ-ty dokonają wstępnej analizy opracowanego w Uniwersytecie
Jagiellońskim Projektu założeń do Ustawy o Szkolnictwie Wyższym na zebra-
niu roboczym 28.11. W sobotę 29.11. oraz niedzielę 30.11. weźną następnie
udział w sympozjum rektorskim w UJ z udziałem przedstawicieli wszystkich
środowisk w kraju. Szkoły medyczne ze swej strony opracowały już stosowny
dokument, trwają prace organizacyjne w obrębie szkół artystycznych.

W efekcie na forum OKPN przedstawiony zostanie dokument zbiorczy tżk,
by do końca grudnia możliwe było przygotowanie założeń projektu ustawy
o szkolnictwie wyższym.

Stanowisko "Solidarności" w dalszych negocjacjach prezentować będzie
10-osobowa grupa, z Krakowa prof. Fuliński z-UJ.

Podobnym trybem bieżą pracę w instytutach resortowych. Trwa opracowy-
wanie postulatów w ramach zespołu postulato- KKN, a na najbliższym
zeździe OKPN! dojdzie do ustaleń roboczych. Przypominamy delegatów Insty-
tutow o potrzebie ścisłego kontaktu z wiodącym adresem doc Golińskiego
z Instytutu Elektrotechniki w Warszawie, tel. 12-35-03. Do 15.stycznia
na być powołana międzyresortowa komisja kodyfikacyjna, na sposób powołania
której trzeba będzie zwrócić baczną uwagę, by zapobiec takiej, jak kwestio-
nowana w tej chwili sprawa podobnej komisji dla szkół wyższych, gdzie
do 10 przedstawicieli "Solidarności" i 10-ZNP minister dołączył 50 osób
mianowanych. Protest KKN w tej sprawie jest rozpowszechniany, wkrótce
oczekiwane są dalsze kroki w pozostałych środowiskach.

Po opracowaniu ustaw szczegółowych wszczęte zostaną prace nad ogólną
ustawą o Nauce. Te zamierzenia oraz upowszechniająca się opinia o rxxx
potrzebie wewnętrznego uprawnocnienia samorządności uczelni sugerują,
że przyszła Ustawa o Szkolnictwie Wyższym winna mieć charakter ramowy,
pozostawiający szkołom możliwość rxxx opracowania własnych statutów.

Warszawa, dnia 12.11.1980. OŚWIADCZENIE Komisji Senatu Uniwersytetu Warszaw-
skiego do spr.analizy niezależnych decyzji personalnych władz Uniwersytetu
Warszawskiego, podjętych w latach 1969-1980.

" W toku rozpatrywania, zgodnie z Uchwałą Senatu z dnia 28.9.80r, decyzji po-
dejmuwanych przez władze Uniw.Warsz.w latach 1969-80, które budzą wątpliwości
lub sprzeciw połączny, Komisja Senacka postanowiła zająć stanowisko wobec o-
głoszonego w dniu 25.3.69 r. postanowienia ówczesnego Ministra Oświaty i Szk.
Wyższ, na mocy którego zostali pozbawieni swych stanowisk uniwersyteckich
profesorowie i docenci Un.Warsz: Bronisław Baczko, Zygmunt Bauman, Włodzimierz
Brus, Maria Hirszcwicz, Leszek Kołakowski, Stefan Morawski. Odejście tych
profesorów z Uniw.Warsz. było wynikiem działania władz nadrzędnych: jednakże
władze Uniw.Warsz. ponoszą współodpowiedzialność za to wydarzenie, ponieważ
nie sprzeciwiły się tej akcji. /.../ Potępiamy destrukcyjną akcję z marca

1969 roku. Usuniętych wówczas profesorom składamy wyrazy podzięk za ich cenną
pracę na rzecz Uniwersytetu Warszawskiego. Wierzymy, że współpraca z nimi bę-
dzie w przyszłości możliwa.

Wyrażamy przekonanie, że metody kształtowania życia naukowego, których do-
bitnym przykładem był ów akt złowrogi należą do bezpowrotnej przeszłości."

" W związku z ianowaniem byłego rekrta Uniw.Warsz. prof.dr Zygmunta Rybickie
go na stanów. podsekretarza stanu wyrażamy przekonanie, że nominacja na tak
wysokie stanowisko powinna była zostać poprzedzona publiczną oceną działalno-
ści prof.dr Z.Rybickiego, jako prorektora Uniw.Warsz. w 1968r. oraz rektora
tegoż uniwersytetu w latach 1969-80.

Postulujemy, by Senat Uniwersytetu Warszawskiego powołał w ciągu miesiąca
komisję z udziałem przedstawicieli związków zawodowych dla zbadania i ceny
działalności prof.Z.Rybickiego jako prorektora i rektora Uniwersytetu Warsz."

Zakładowa Organizacja Związkowa
"Solidarność"
przy Uniwersytecie Warszawskim

Publikujemy w obazernych fragmentach rewelacyjny komunikat z ustaleń NYS Uniwersytetu Warszawskiego z JM Rektorem Samsonowiczem. Przypominajmy, że pan Samsonowicz jest pierwszą od 12 lat rektorem w PRL wybranym we wrześniu br. przez Senat uczelni.

Podstawą rozmowy było pismo skierowane do JM Rektora UW przez Tymczasowy Zarząd NYS na UW, którego pełny tekst znajduje się w załączniku.

W trakcie spotkania omawiano kolejne pisma Zarządu.

1. J.M. Rektor zgodził się z proponowaną przez Zarząd tymczasową realizacją postulatów o współuczestnictwie studentów w układaniu programów poszczególnych kierunków w sposób następujący: "Jeżeli większość studentów roku w ramach danego kierunku studiów uzna któryś z wykładanych przedmiotów obowiązkowych za zbędny i uciążliwy", Rada Wydziału lub Rada Naukowa uzna ten przedmiot za nieobowiązkowy". Z możliwością odwołania się studentów od negatywnej decyzji do Rektora".

JM Rektor zaznaczył, że w sprawach spornych między studentami a Rady Wydziału /Radą Naukową/ może występować jako mediator.

2. Żądanie prawa do swobodnego wyboru lektoratów JM Rektor zaakceptował całkowicie przyjął wniosek Zarządu "o zniesienie lektoratu z języka rosyjskiego jako obowiązkowego i wprowadzenie zasady wyboru przez studenta dwóch lektoratów z języków obcych nowożytnych spośród wykładanych na UW".

3. W sprawie indywidualizacji programu studiów JM Rektor zaakceptował proponowane przez Zarząd rozwiązania:

a/ w celu "zapewnienia możliwości składania egzaminów z materiału zgłębnionego w drodze samodzielnej lektury studenta i zapewnienia możliwości wyboru egzaminatora" przyjął proponowane przez Zarząd rozwiązania, aby "dopuszczać praktykę zdawania egzaminów z zagadnień wybranych i opanowanych przez studenta, bez żadnych formalności. Egzaminatorem może być każdy samodzielny pracownik naukowy UW, a po akceptacji Dziekana lub dyrektora instytutu także spoza uczelni. Dotyczy to zarówno przedmiotów kursowych, jak też niewyszczególnionych w programie na danym kierunku studiów. Pomyślnie złożenie egzaminu jest jedyną podstawą do zaliczenia tego przedmiotu. Odpowiednią liczbą zdanych egzaminów jest jedyną podstawą zaliczenia pełnego toku studiów. Ilość egzaminów i przedmioty niezbędnie konieczne na danym kierunku określi Rada Wydziału /Rada Naukowa/". z poprawką proponowaną w trakcie dyskusji przez przedstawicieli Zarządu, aby w przedostatnim zdaniu po słowach "zdanych egzaminów" umieścić "i zaliczonych ćwiczeń".

b/ Zapewnienie "możliwości wyboru seminariów i wykładów monograficznych spośród wszystkich prowadzonych na UW, a także na innych uczelniach i placówkach naukowych". Przy czym wspólnie zgodzono się na uzupełnienie sformułowania /z pominięciem kropki/ o słowa "Polskiej Akademii Nauk oraz po uznaniu przez Radę Wydziału /Radę Naukową/ innych placówek naukowych".

JM Rektor zgodził się z wnioskiem o "bezwzględne honorowanie zaliczeń wzmiankowanych zajęć na równi z zaliczaniem zajęć macierzystym instytucji /wydziału/" natomiast kwestię "możliwości zmiany wykładu lub ćwiczeń na zajęcia o charakterze seminaryjnym" nie chcąc naruszać autonomii wydziałów pozostawił do decyzji Rad Wydziałowych i Rad Naukowych. Dodał, że poinformuje te gremia o takiej możliwości i poleci jako korzystne rozwiązanie.

c/ Propozycję "zapewnienia możliwości zapraszania przez studentów osób spoza uczelni lub wydziału w celu prowadzenia seminariów i wykładów monograficznych i umieszczenia ich w programie studiów danego kierunku" i wniosek, "o ile pojawia się takie inicjatywy, o zaliczenie uczestnictwa w tych zajęciach na takich samych zasadach jak inne obowiązujące na danym kierunku seminaria i wykłady" gwarantując możliwość organizowania przez studentów tego rodzaju seminariów i wykładów, a decyzję o uznaniu ich za równorzędne z innymi zajęciami pozostawił Radom Wydziałowym /Radom Naukowym/.

4. W sprawie "zniesienia obowiązkowej specjalizacji nauczycielskiej" JM Rektor zaakceptował wniosek o "zagwarantowanie każdemu studentowi prawa wyboru specjalizacji w czasie toku studiów", a "uznanie przedmiotów tzw. pedagogicznych za nieobowiązkowe, do wyboru dla studentów pragnących w

w przyszłości podjąć pracę pedagogiczną" pozostawiając do decyzji Radę Wydziałów i Radę Naukową.

5. W sprawie żądania "usunięcia z programu studiów przedmiotów mających na celu jedynie indoktrynację polityczną" /PNP, ekonomia polityczna, szkolenie polityczne w ramach studium wojskowego/

a/ JM Rektor stwierdził, że nie jest w stanie ingerować w sprawę studium wojskowego

b/ w trakcie dyskusji przyjęto rozwiązanie kompromisowe, zaproponowane przez JM Rektora, że w bieżącym roku akademickim studenci mają prawo w miejsce przedmiotów PNP i ekonomia polityczna wybrać inne przedmioty o profilu społecznym, z których złożą egzaminy

c/ o ile Rada Wydziału /Rada Naukowa/ podejmie decyzję o nieprzydatności któregoś z obowiązujących dotychczas przedmiotów z bloku społeczno-politycznego staje się on automatycznie przedmiotem nieobowiązkowym.

8. W związku z żądaniem "prawa weta wobec zgłaszanych kandydatur osób na stanowiska Prorektora, Prodziekanów, zastępców dyrektorów i pełnomocników do spraw studenckich i prawa odwoływania osób zajmujących te stanowiska na wniosek studentów" JM Rektor zobowiązał się przedstawić zgłoszony przez Zarząd wniosek "aby przedstawiciele studentów wchodzący w skład Senatu, Rad Wydziałów, Rad Naukowych mieli prawo zajęcia stanowiska, zgodnie z postulatami /o ile uznają to za konieczne/, które stałoby się wiążące. Analogicznie, aby stanowisko przedstawicieli studenckich było wiążące dla Rektora i Dziekanów w przypadku osób zajmujących stanowiska ich pełnomocników d/s młodzieży" Senatowi UW.

9. W sprawie wniosku "o włączenie do składu Senatu przedstawiciela NZS, które działa w sposób legalny na terenie UW i skupia ponad 10% studentów" JM Rektor zobowiązał się do przedstawienia tego wniosku Senatowi. Niezależnie od tego drugi przedstawiciel NZS będzie zapraszany na obrady Senatu.

10. W odpowiedzi na postulat:

"Żądany urzeczywistnienia prawa swobodnego podróżowania każdemu obywatelowi/.../, a w szczególności natychmiastowego ograniczenia wyjazdów dla studentów" JM Rektor zaakceptował wniosek Zarządu ograniczając jedynie okres, w którym może nastąpić wyjazd do dni wolnych od zajęć dla studenta. Uzgodniona i zaakceptowana przez JM Rektora formuła wniosku brzmiała:

"1. Pieczęćka instytutu /wydziału/ w podaniu o paszport powinna być wydana jedynie na podstawie ważnej legitymacji studenckiej.

2. Zgoda Rektora na wyjazd zagraniczny powinna być przyznawana każdemu studentowi ubiegającemu się o wyjazd

- zawsze w okresie wolnym dla niego od zajęć

- niezależnie od:

posiadania zaliczenia sesji egzaminacyjnej

przebywania na urlopie dziekańskim /losowym lub zdrowotnym/

postawy społeczno-politycznej

opinii dziekana i organizacji studenckich"

11. JM Rektor wyda odpowiednie polecenia w sprawie "uniezależnienia stemplowania legitymacji studenckiej od określonych badań lekarskich i opłacenia składki ubezpieczeniowej".

12. Zarząd zgłosił chęć poznania zasad i zakresu działania służb porządku i bezpieczeństwa na terenie UW. Pełną informację o zasadach i zakresie działania tych służb JM Rektor zobowiązał się przedstawić Zarządowi po przygotowaniu jej.

13. W związku z postulatem Zarządu "aby władze UW zainteresowały się faktem przetrzymania, ze względów cenzuralnych przez Urząd Celny, książek przesyłanych do bibliotek na zagranicy" JM Rektor oświadczył, że skierował już dwa pisma w tej sprawie.

14.c/ JM Rektor wyraził zgodę na przyznanie dwóch autokarów dla członków NZS pragnących udać się na uroczystość odsłonięcia pomnika poświęconego pamięci pomordowanych robotników w Gdańsku w grudniu 1970 r., o ile UW nie wykorzystał limitu wyjazdów.

Następnie Zarząd przedstawił pismo w sprawie lokalu dla NZS /tekst zadecyzowany w załączniku/.

JM Rektor oświadczył, że wystosował już pismo do Zarządu Stołecznego SZSP żądając natychmiastowego opuszczenia zajmowanych pomieszczeń na UW.

Z kolei przedstawiciel Koła NZS na Geografii złożył na ręce JM Rektora odwołanie w sprawie przywrócenia na studia jednego ze studentów tego wydziału. JM Rektor zobowiązał się, że względu na konieczność dokładnego zbadania sprawy, wydać decyzję w terminie późniejszym.

JM Rektor przyjął propozycję Zarządu ogłaszania wszystkich oficjalnych dokumentów wydawanych przez najwyższe władze UW do wiadomości publicznej /np. na specjalnej tablicy Senatu/.

W sprawach wymienionych w punktach od 1 do 10* włącznie JM Rektor zobowiązał się wydać pismo, zgodnie z podjętymi na spotkaniu ustaleniami do władz poszczególnych wydziałów i instytutów w terminie do 24 listopada 1980r.

S r o d o w i s k o k r a k o w s k i e

Dnia 27.11.br o godz. 17⁰⁰ w Auli PAN przy ul. Sławkowskiej 17 odbędzie się zebranie Rady Konsultacyjnej MKZ Kraków. Prosimy o obecność wszystkich członków Zespołów Ekspertów oraz osób pragnących wygłaszać wykłady w ramach Wszechnicy Robotniczej. Należy przedłożyć pisemny program prac oraz ewtl. tematykę i częstotliwość wykładów. Mamy już zapewnione sale wykładowe w Hucie Lenina, przy Estradzie Krakowskiej oraz w CBA, dalsze zgłoszenia są oczekiwane.

W piątek 28.11 br o godz. 8⁰⁰ w Instytucie Fizyki UJ odbędzie się zebranie delegowanych przez UKZ-y przedstawicieli Solidarności na sobotnio-niedzielne sympozjum organizowane przez UJ nt. Autonomii Nauki. Delegatom podajemy kontakt: dr Paweł Studnicki, tel 363-77 w. 540, około godz. 10⁰⁰.

Podług ustaleń posiedzenia Krakowskiej Komisji Porozumiewawczej Nauki z dn. 25.11.br dodatek drożyniane realizowane będą zgodnie z literą porozumienia z Ministrem Górskim, tj. po 800,- zł na pracownika, niezależnie od pensji. Duch "Solidarności" wymagałby zróżnicowania dodatków, jednak po podpisaniu porozumienia musimy przestrzegać jego ustaleń, niezależnie od naszych ocen. W przyszłości dążyć trzeba do ścisłego formułowania instrukcji dla negocjatorów.

W środę 26.11.br o god. 17³⁰ w Akademii Ekonomicznej odbędzie się organizowane przez MZS spotkanie² przedstawicielami Ruchu Młodej Polski. Przypomnijmy, że pomijając kilkuletnią walkę tego ugrupowania o odnowę życia politycznego i społecznego w Polsce, dużą rolę odegrał ten ruch w organizowaniu strajku w Stoczni Gdańskiej. Przewidziany jest udział jednego z liderów, Aleksandra Halla oraz krakowskich uczestników Ruchu Janusza Pierzchały oraz Lecha Jeziernego.

PROGRAM OBCHODÓW 150 ROCZNICY POWSTANIA LISTOPADOWEGO

- 19.11. /środa/ W.Kapiński "Między ugodą a apostazją"
- 21.11. piątek/ doc.B.Łagowski "A.Mochnacki - teoretyk powstania listopadowego"
- 24.11. /prof.R.Łużyński "Powstanie listopadowe w czach Rosjan"
- 27.11. /czwartek/ "Wieczór muzyki i poezji powstania listopadowego"
recytacje Marii Przybylskiej i Ewy Wojciechowskiej /wstęp J.Konopka
- Młodzi w powst. listopadowym/. Klub prac. AGH C-2, 1p godz. 18,15
- 27.11. dr E.Jabłońska-Deptuła "Religijna ideologia powstania listopadowego"
Klasztor Dominikanów "Beczka", godz. 20,15
- 28.11. /piątek/ A.Nichnik "Polskie pytania". Kolegium Witkowskiego, sala amfiteatralna, godz. 19,00.
- 29.11. /sobota/ godz. 15,00 - Złożenie kwiatów na mogile powstańców - Cmentarz Rakowicki /wymarz z ul.Gotębiej/
godz. 17,00 - gen. Boruta Spiechowicz "Polska tradycja niepodległościowa" - wspomnienie. Kol.Witkowskiego, s.amfiteatr.
godz. 19,00 - Msza Święta w kościele Mariackim
godz. 20,00 - "Noc Listopadowa" widowisko słowno-muzyczne pod pomnikiem Adama Mickiewicza /FWST/

Biuletyn Komisji Porozumiewawczej Nauki przy MKZ Kraków, do odbioru w środy w godz. 16,30 - 18,00, Red.odp. Robert Kaczmarek, ul.Augustiańska 4/17, praca: AGH, lokal UKZ, A-4, pok. 150, wtorki, czwartki godz.11,00-12,00.